

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:
в Австрії:
на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року 8 рублів
або 18 франків
Посидноке число по 10 сот.

РУСЛАН

»Виреш ми очи і душу ми виреш; а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.« — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о 5^{1/2} год. пополудни.

Редакция, администрация і експедиция «Руслана» під ч. і. пл. Домбровского (Хорунщини). Експедиция місячно в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукписи звертає ся лише на попередне застереження. — Рекламний неопечатаний вільні від порта. — Оголошена звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесення по 30 с. від стрічки.

Осіння сесія державної ради.

(X) В четвер дня 17. с. м. збирав ся державна рада на осінню сесію. До сесії в останніх днях вельми запонадливо приготавливають ся так парламентарні сторони, як і правительста. Нова сесія пічне ся з боку правительста внесенем бюджету на р. 1905 і бюджетової провізорії імовірно на пів року, та політичною промовою міністра-президента, над котрою неперечно відбуде ся широка розправа про політичне і парламентарне положене і події останніх часів. Політичні відносини в останніх місяцях в дечім значно змінили ся. Передовсім зазначити треба зміни в самім правительстві. Місце міністра скарбу по Бем-Баверку заняв др. Козель, вступив також новий міністер для країв чеської корони др. Ранда, на місце д-ра Резека, а міністерство рільництва по Джованелім обняв гр. Буква, повитаний вельми прихильно аграрниками всіх стороництв, муж, по котрім сподівають ся дуже багато на полі економічнім.

Також і в парламентарнім положеню проявлять ся неперечно досяглі і значні зміни. Молодочехи після всякої імовірности залишають обструкцію, хоч з чеського табору від часу до часу гомонять ще голоси давного завзята. Сей зворот в молодочеській політиці улекшили їм значно ухвали молодочеського виконного віділу, полишаючи їм вільну руку в державній раді, а провідники чеської політики виразно назвали обструкцію лише тактичним способом неналежним до політичної програми.

Сей зворот в чеській політиці тривожить очевидно Німців, котрі з насторопіними ушима слідять за тим, чи правительста не зробило Чехам яких односторонніх уступок що до внутрішнього урядованя

чеською мовою і другого чеського університету. Але хоч в тім напрямі кружляють всякі непервні вісти і поговори, хоч наслідком інсбруцких галабурд і неуступчивости міністра президента супроти німецьких домагань німецькі стороництва горюють ся, іменно всі Німці і німецькі людовці, всеж таки замітно, що з поважної сторони (др. Грабмайр, др. Катрайн і ин.) дали ся чути рішучі голоси проти обструкції, а навіть острої опозиції супроти правительста.

Після всякої імовірности наглі внесення, які затарасовують дорогу до дневного порядку, будуть так з чеського як і німецького боку усунені, а палата приступить до політичної розправи над промовою міністра президента, котра неперечно обнимати ме також справу італійского евентуально полуднево-славянського університету, відтак займе ся палата справою підмог для пошкодованих наслідком посухи і бюджетовою провізорією. Сі роботи виповнять час осінньої сесії, котра мабуть закінчить ся 15. грудня, щоби ще зробити місце короткій сесії чеського сойму. Задля того трудно сподівати ся, щоби вже тепер прийшло до уладження якої небудь парламентарної більшости.

Правительста мусить числити ся також з новими обставинами, які настали в Угорщині. В парламентарних кругах не є тайною, що Корона доси кілька літ спокійно і терпеливо приглядала ся обструкційним змаганям у Відні і в Пешті, а тепер домагає ся рішучо уладження відносин з огляду на конечні потреби держави (австро-угорська угода, торгові договори) і війська, котрі бажає мати полагодженими парламентарним способом. Гр. Тіса поступає в угорськім соймі вельми рішучо і переведе неперечно всі свої змаганя, а его слідом піде і др. Кербер, щоби і в Австрії положити кінець внутрішньому розладови і парла-

ментарній бездільности. Уздоровлене державної ради вийде і в користь Русинів, котрі не будуть засуджені обструкцією на мовчане і зможуть дати вираз своїм потребам і домаганям.

Мартирологія „Січчій“.

Интерпеляция пос. д-ра Евг. Олеськицкого і тов. до правительста, внесена на заїданю сойму дня 3. падолиста 1904.

(Дальше).

До ц. к. староства в Станиславові подав цілий ряд Січчій просьби о зіволеня носити відзнаки, та від того часу минуло вже кілька місяців, а відповіді нема!

Розуміє ся, що ц. к. староства не лише забороняють ношення відзнак, але й карають за се. Великою ревностю в тім згляді визначає ся староста коломийский Павліковский. Той укарав в червні с. р. кількох січовиків з Камінок великих за ношене січових відзнак (лент) в часі, коли їм ще ніяка дотична заборона не була доручена. Очевидно укази того пана мають таку дивну силу, що ділають внять, хотів се що до карних законів навіть в раді державній не допускать. Той сам староста укарав кільканацять січовиків з того самого села за те, що убрані в ленту танцювали підчас свята, устроюваного щорічно 16. мая в кождім селі у нас в честь пануючого Дому з вдячности за знесене панцями. Жандармови, що їм хотів в тім перешкаджати, відповіді січовики, що таке свято є преці народним звичаєм і їм прецінь сего боронати не можна. П. Павліковский, не допустивши жадних свідків відводових, засудив сих людей за мниму обиду жандарма на кару від 1 до 4 днів арешту і всіх stante pede позаперав, не даючи їм до сеї хвилі карних очерень.

Підчас побуту Е. Е. міністра Кербера у Львові вислали деякі Січчій депутацію до него.

Письменська спадщина бл. п. Костя Горбала

подає Ол. Барвінський.

Вїзд на посаду.

(Дальше).

Раз тільки познакомившись в дому свого приятеля з панною зовсім непоганою, навіть трохи розпещеною своєю красою, панна, здавалось, нахильєть ся его інтенціям, вже і стали з собою воркувати мов голубята, вже може й шептав їй, що любить або бодай обіцявав любити на случай щасливого подружя, відійшовши від овтаря; досить, заносилось дійсно бодай на одно весілечко з кругів «інтелігенції» надходячих мясниць, та й те не дійшло. Панна, хотівши через своїх подружок витолковати, що П. Ян не єї серця-любви бажає, але думає єї посагом свої померблені фінанси підперувати, отже взяла і, кажучи по нашому, дала му гарбуза.

S'ist eine alte Geschichte,
Da wird sie immer neu;
Und wem sie just pasieret,
Dem bricht das Herz entzwei.

І Пану Яну кравлось серце; не тому може, що влюбив ся, а властиво задурился, а тепер на силу прийшло розлюбитись. Гірш заболіло его між тими фалдами серця, де люде почуте чести, амбіцію супонують, а може і вражена любов власна, без якої відай не знайдеть ся чоловіка середної міри. Не диво, що і Пан Ян, не будучи чоловіком великаном, щоб «горі мати серце» серед житейских невгодин, зморщив чоло, як ему виділось, встидом закрашене, скорчивсь у двоє, замовк при конечній зустрічі з найлучшими знакомими перестав ходити в рестаурацію, посилавчи за стравою стареньку якусь бабку і тільки вечорами вилітав з свого гнізда як лилик осамілий, виминаючи бережливо людні тротоари, ліхтарні уличні і... людий. Довший час не мав відваги очий на люде звести — здавалось му, що чує помови, злосліві притики за собою, як котикови з навязаним міхурем, в котрім горох торохтить. От-так суетив ся Пан Ян довго-довго, аж вкінци наслав му Бог потішителя, що го розрадив, оживив і до людей привернув; що му нусті садки з голови вибив і щасливо довів, що Пан Ян очуявши сам сказав: S'ist mir alles pomad...

Три брати шукають долі.

Оповідане*).

I.

»Молодість — буйність,
старість — не радість.«
»Es war in der Nacht —
wo man's nicht weiss,
was man macht.«

Хто щось більше знає і снагу має, хай пише про дуків володарів, про «панські двори і великого свята простори»; хай розсипує «дорогоцінні бісері своєї мудрости і чарує мир хрещений привидами своєї фантазії»; я на таке не спроможусь; не розкажу, чого не бачилось, не зналось; не змалюю, чого не зглубилось. Хотів і для мене «не тільки свята, що в вікні», хотів і по ріжних «усюдах» бував, і людей видав і в них розуму питав, так не передам го другим більше, чим собі придбав — не розпірстру на силу того узкого світоцька, в котрім уродивсь, виріс і в котрого близости треба буде і віку докартати.

Повість — чи небиліця, що задумав списати — або й я знаю, що воно буде? Чи не вийде яка нісенітниця може на сором і сьміх

* Сей заголовок додав Ол. Б. — Оповідане се обнимає десять чверток лінійованого паперу.

За те староства старають ся в той спосіб пимститись на тих делегатах за їх «зухвалу» жалобу, що накладають на них кари за безправне ужитте відзнак перед лицем п. міністра-президента. І так управитель ц. к. староства в Снятині Левіцький, котрий зраджує на кождім кроці охоту статей як найскорше старостою, наложив на кошового Січи в Джурові, Федора Курилюка, кару 50 К зглядно 5 днів арешту власне за сей «злочин» а рівночасно повідомив Івана Сандуляка з Карлова, що на него в скорі за те саме наложити таку кару.

Що-до коломийського старости п. Павліковського замічає ся ще, що він не зважає навіть на династичні інтереси там, де ходить о інтерес галицької «hierarchii i profeszji». Отсе коли Народна Спілка в Іспасі внесла поданє о дозвіл на фестин народний і похід, що мали відбутись 16. мая с. р. в пам'ять бл. п. цїсаря Фердинанда Благого з вдячності за знесенє панщини, п. Павліковський рішучо не дозволив сего, а надто вислав жандармерию, котра мала цильнувати, щоби руский хлоп не задемонстрував своєї вдячності для пануючої династії за се, що его визволили з неволі польської шляхти. Коли однак мимо тої заборони чувство династичне у руских хлопів побідило над страхом, старостою й жандармами і они греміально удали ся на толоку для устроєня народної забави, п. Павліковський зробив против кількох з них донесенє до суду карного о провину збіговища і ржино-родних переступств. За се ц. к. суд окружний в Коломиї увільний вправді обжалованих (Николу Петрука і тов.) від обжалованя що-до провин, але засудив їх лише за переступство закона о зборах і т. д. на незначні кари арешту. Сего однак було п. Павліковському за мало і під его впливом вніс коломийський прокуратор державний жалобу неважності від сего вироку. — Також і Січи в Камінках великих заборонив п. Павліковський устроєня фестину з таким самим ультра-ляльним характером. Ось так коломийське ц. к. староство і коломийська ц. к. прокуратура державна скріпляють в рускїм народі династичні чувства!..

Як «гуляє» управитель ц. к. староства в Надвірній, Коритовський, про се вже загально звісно з газет. Через безнастанні секатури осунувателів Січий старає ся він відстрашити їх від сих товариств, а при тих нагодах кидает ся з простацією і недостойною інтелігентного чоловіка лайкою на організатора Січий д-ра Кирила Трильовського з Коломиї. Надто звиває людей по просту до злочину, бо голосить публично, що 40 К нагороди тому, хто д-ра Трильовського зловить і живцем звязаного доставить до ц. к. староства в Надвірній (свїдок Іван Ілтичук з Ворохти). Чи і кілька визначив за голову д-ра Трильовського, се пока що незвісне.

Перші загальні збори Січи в Ворохті розв'язав староста Коритовський лично ще перед їх людський? А коли би й так, ну і щож?.. Побачимо!

Ви, любі читателі, затамили чей фізіономії наших місточок, давно колись руских — пізніше закрашених або заквашених чужиною сильвіцією а далі-далі і богатшою; ниніж заселених пів-на-пів народом-протидисвіттом, що кочуючи з краю до краю дорого досвїд-науку платив — що нині її зберіг і тепер за ню розплачуєт ся з тим, що му на давніх его вандрівках ніколи ноги не підставляли. Місточка тоті — через видатну примішку того проворного, а в змаганнях своїх так ликоватого сусїда — одно на друге похожі, зберегли до недавних часів ще не одну черту свого питоменного характера, не одну ціху місцевої жизни, котрої краси і черти шаріють, затирають ся, під поростом нових звичаїв і обичаїв затемнюють ся і мало-по-мало цежають. Поки ще пам'ять при старости літах не зівяла; поки ще зодолів душа перенестись в давні часи, часи молодости — може удасть ся схоронити який такий образ того свїта, що наче в очах наших смеркає, тих людей, що сходять нам з дороги, без злоби на витискаюче їх покоління, без зависти, що сему поколіню може краще будєсь жити. А знати, хто були наші батьки, діди — прадіди, чей придасть ся де-кому.

(Дальше буде.)

відкритєм, а склеп заложений тамошною читальнею держав через півчверта дня замкнений, гадаючи, що в той спосіб відбере Гуцулам охоту до торгівлі, котрою, після его думки, лише виборчі гієни мають право займатись.

Наслідком «листу гончого» оголошеного Коритовским дотично д-ра Трильовського була ось яка пригода: Д 10. вересея вертав з Чорногорі через Микуличин п. Савчинський, урядник банку кравого. Жандармерія в Микуличині доглянула в нїм подібність до д-ра Трильовського, отже арештувала его і доперва по довгих короводах та випитуваннях випустила на волю. Найцікавіше в тій історії є се, що зараз в день пізнійше др. Трильовський лично зіхав на той терен остаючий в стані облоги і перевів люстрацію заложених вже Січий, уникнувши щасливо чатующих на него патруль. Так отже компромітація п. Коритовського не веде навіть до пожаданой нїм ціли. Розуміє ся, що слідом свого шефа йдуть і урядники староства. І так секретар староства Гаммер, приїхавши дня 27. серпня с. р. (коли вже Кербер був у Галичині) враз із жандармами до Парища в ціли досліджуваня готуючої ся в хоробливій фантазії п. Коритовського різні Поляків і Жидів, ударив кілька разів в лице Николу Лисака, ба ще й тягав его за волосє.

(Конець буде.)

По соїмі.

Зпосеред повени полагоджених справ підчас теперішньої сесії вирішують як три головні справи більшого значія для Русинів: ухваленє рентових осель, рускої гімназії в Станиславові і утравкізації деяких гімназій та субвенції на будову руского народного театру у Львові. Справа рентових осель не є ще сфіналізованою, хотїй ухвалена соїмом, бо потребує цїсарської санкції, яку одержати для закона, замисленого на утвердженє супрематії Поляків у східній Галичині і дальшу польонізацію Русинів, буде труднійше. Натомість справою станиславівської гімназії і руских гімназій взагалі, як вповні актуальною займаєт ся більша часть польської праси. Тому і ми хочемо сказати тут кілька слів, оставляючи собі справу ухваленя субвенції для будови театру на пізнійше.

В справі руских гімназій виступило все-польське Słowo polskie зі статію, яка побіч фальшу містить в собі і провокацію Русинів. Остільки лише корисною є ся статя, що відслонє до нага чорну душу польського гакатиста, який ставлячи ся на становиску «польської мисли і почутю польської рації стану», нехтує зовсім австрійську державну основу і права руского народа до всестороннього розвою, нарівні з иншими народами Австрії.

Гакатистичний автор Słow-a polsko-go, виходячи з повншого становиска, сконструював собі аксіом, що «визикем ужендовим і викладовим в Галіції єст визик польскі» і на підставі сего аксіома доказує, що не тільки ухваленє станиславівської гімназії, але і резолюція гр. Дїдушицького про обовязковість другої кравової мови є нарушенем одноцілности галицького шкільництва, що повинно опирати ся на тій власне придуманій всеполюками засаді. Автор немилосерно бичує польських політиків, які немов то задля своєї вигоди, бажаючи ладу і порядку в краю підперає «всякий радикальний, сепаратистичний рух Русинів і наводить з іронією слава краківського «Czas-u» про минулу сесію: «Нехайже хто покаже другий парламент, в котрім більшість без борби, без примусу розчислювала би ся справедливо з меншостою».

Справедливо! Уже се, що ми находимо ся в такій надзвичайній меншости в законодатних тілах, є актом несправедливости польських верховодів супротив нас. Про сю справедливість говорять літописи славетних галицьких виборів, з яких виходять на заступників руского селянства польскі графи та инші шляхтичі. Але чи і при такім складі соїму обійшло ся без борби? За станиславівську гімназію ми бороли ся повні чотири роки, коли за той час, як се заначив був пос. Олесницький у своїй промові, Поляки одержали аж 14 гімназій! Деж тут пропорція, де справедливість? Прямо для уникненя сканда-

лу перед лицем Австрії — коли не Европи — ухвалено сю гімназію, додаючи заравом небезпечну для нас резолюцію гр. Дїдушицького про заведенє утравкізації «замість» нових руских гімназій, против чого і застеріг ся пос. Олесницький.

Однак борба за станиславівську гімназію звела ся не в тій сесії, коли гімназію призначено. Борба, як знаємо, збула ся давнійше, а одним з найвизначнійших подвижників єї, як і взагалі мужем, що поклав основи нашого руского шкільництва є п. Олександр Барвіньский. Так як три попередні гімназії повстали головно его заходами, так і станиславівську гімназію він окупив власним мандатом до соїму, жертвою власної амбіції. Правда і за попередні придбаня не зазнав він вдяки навіть від своїх, які називали се «марними охлапами», а за сю послїдню гімназію спрягли ся против него всі тайні сили з кацанского і польского табора, щоби его повалити і позбути ся сего «небезпечного» угодовця! Коли се свої не хотять признати, то константуємо се бодай з ворожих нам голосів, які тепер з незвичайною жовчею розписують ся про той вилом, що зробили рускі гімназії «в будові єдности краю сеї дїльниці Польщі».

Япаньско-російська війна.

Труди війни.

Здавсь, що єще ніколи не ведено війни серед таких трудних обставин, як тепер. Через літо вже ми доволі наслухали ся про манджурску спеку, яка доходить до 40° в тілі, про брак питної води, про москїти і мұхи, що мільярдами снують ся у воздуху і хмарою вкривають всяку животию, про манджурскі зливи і повени, про духоту і опари, про непевне, манджурске населєне, якому не може довіряти ні одна сторона, — тепержеж знов доносять про инші, ще може страшнійші не погоди, які терплять Росіяни, а не менше також безперечно і Япанці. Зима в Манджурії взагалі остра і бурлива — полярна. По великих спеках перехід до морозів являє ся тим острійшим. Сего року зима зачала ся надзвичайно вчасно і остро. Мільон війська, який звели обі сторони над річкою Шаго, мусїть бівакувати під голим небом в полотняних шатрах. Вправді вояки коплють собі доли, які накривають то полотном, то гаолянном і присипують землею, але в Манджурії пухка земля замерзає на два метри глибоко, тож і в тих долах незадовго дасть ся їм почути доскульне зимно. Ватри в такім долі не можна розпалювати, бо дим не має куди втїкати — треба би будувати печі. Але і се не придасть ся на богато, бо нігде найти топлива. Манджурія є зовсім безлісна, а гаолян та иншу солому, яких уживають на топливо, витолочили війська на десятки миль навкруги. Не менше тяжкою до розв'язаня, як справа опалу, є також справа корму для коний численної російської кавалерії. Спроваджувати велїзницею сїно чи дрова на разі нема можливости одношляховою велїзницею, бо нові підмоги війська і заосмотрене армії поживою та амуніцією загортає весь рух з великим трудом стереженої перед япаньскими замахами велїзниць. Коні прямо не мають вже тепер що їсти, а що то буде, коли сніг привалить рештки марної, витолоченої і замерзлої в інею травиді — сего ніхто не може пояснити. І при таких условиях війська стоять напротив себе на 1½ до 3 кільометрів, се є, часто на таке близьке віддалєне, що сторожі ворожих таборів можуть переключувати ся до себе. Ся близькість вимагає надзвичайної чуйности і готовости до борби обох сторін. А тягне ся се вже повного півтора місяця, бож розказ Куропаткіна до офензивної виданий дня 2. жовтня. Серед такої безнастанної воєнної готовости без віддыху, не тільки не доспить і не доїсть вояк, змерзне і умучить ся, але і его нерви розстроють ся так, що він стане зрілим кандидатом до шпиталя, хотїй навіть не є ранений. Тож не диво, що як доносять, в приамурскїм краю лежить 84.000 недужих в шпиталях. Недогоди Япанців може трохи менші, бо для них можуть скорше і обильнійше доходити транспорти, але они самі є фізично слабші і на зимно менше витрималі, чим російський вояк. Япанці підлягають легко пошестям, іменно вла-

стивій тільки їм слабости «бері-бері», та за те они своїх недужих відвозять до лагідного і теплого підсоня своєї вітчизни. Так отже обі сторони через зиму натерплять ся і без воєнних операцій доволі, а зі слідуючим літом прийде ще нова язва, яка вже під Порт-Артуром виступила в такім страшнім виді: закажене повітря гниючими трупами і розношене кусливими мухами трюючих заразків з падляни на жаючі животини. Однак признати належить, що обі сторони з небувалою організаційною енергією старають ся перебороти великі труднощі і усунути недогоди. В тім згляді завала вчора на міністерській раді під проводом царя далекосягла ухвала до великанського підприємства будови другого шляху сибірської залізничі.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В середу: руско-кат. Аїтала, Йосифа; римо-кат. Отмара. — В четвер: руско-кат. Іоаннікія; римо-кат. Сальомей.

— **Ювілей** проголошення догми Пренепорочного Зачаття Пр. Діви святкувала руска молодіж всіх середніх шкіл у Львові. Вчора пополудні в церкві при «Народнім Домі» відправив Є. Екск. Митрополит Шептицький Вечірню, а описла виголосив проповідь до учеників. Нині знова зібрали ся знова в тій самій церкві всі ученики рускої гімназії і Русини зі всіх прочих гімназій і шкіл реальних, аби вислухати повтіфікальної служби Божої відправленої Є. Екск. Митрополитом при аспеті крилошан. При службі Божій співав хор учеників, а при кінці відспівав пісню в честь Пренепорочно Зачаття, а виходячого з церкви Архивера працвав грімким «многолітевіем».

— **3 „Львівського Бояна“.** З днем 10. с. м. почало товариство новий рік адміністраційний, так як день перед тим відбуло ся докінчене загальних зборів з 3. с. м. В склад нового відділу вибрані: радник Анатоль Вахнянин головою, проф. Іван Біликовський заступником голови, проф. др. Іван Ковач диригентом, проф. Ярослав Вітошинський, заступником диригента, п-на Олена Ясеничка диригенткою, п. Зіновій Сушко скарбником, п. Осип Доманик бібліотекарем, а пп. Михайло Волошин і Осип Дембицький заступниками відділових. В склад контрольної комісії ввійшли пп.: Тадей Купчинський, Агнін Галька і Володимир Котович. — В останнім році „Львівський Боян“ устроїв чотири більші і три менші концерти, а „Оперовий кружок“ виставив дві оперети. Перший раз в сім році виступить боянський хор на духовнім концерті з нагоди ювілею проголошення догми про Непорочне Зачаття Пресв. Діви Марії. Концерт відбуде ся при кінці сего місяця за ініціативою Є. Екск. Митрополита.

— **3 тов-а „Труд“** Виклади, які має що суботи від 7—8. год. вечером і що неділі від 12—1. год. в полудне в „Труді“, п. Александер Сероїчковський, будуть відбувати ся в такім порядку: 1) начерк історії торговлі; 2) загальний начерк торговельної географії поодиноких частий світа і найважчийших країв і їх продукції; 3) засади властивої науки торговлі; 4) про кредит, заклади обезпечень і банки; 5) про підприємства транспортові; 6) про господарку державну; 7) головні засади бухгалтерії, робіт конторових і про форми торговельні; 8) торговельна термінологія; 9) монети, міри та ваги; 10) засади купецької арифметики; 12) загальні відомости з обсягу товарознавства. Вступ на ті виклади свобідний за зголошенням ся в дирекції „Труда“.

— **Діяльність галицького союму** в відроченій II сесії VIII періоду, яка тревала від 30. вересня до 12. надоліста, представляє в числах ось як: Вплинуло 148 предлог краєвого відділу, 116 посольських внесень, між ними 23 наглядних внесень, 1529 петицій і 163 звітів соймових комісій про предлоги краєвого відділу, про посольські внесень і деякі петиції. З тих предлог сойм подадних 163 комісійних звітів (в тім 84 предлог краєвого відділу), 46 посольських внесень і петицій. Соймові комісії приготували крім того много звітів т. зв. писаних і 26 печатаних, котрі однак з приводу відложеної сесії не ввійшли на денний порядок. Між полагодженими предлогами краєвого відділу є 42 законів, а треба замітити, що в сій сесії не було правительственних предлог. В останній сесії було 31 засідань, а одно тревало 13 годин, від 10. год. рано до 3. по полудні і від 6. год. вечером до 1½ по півночі.

— **Чи пропінаний фонд** має обовязок платити громадські додатки? Перед 2 роками був спір, чи галицький пропінаний фонд обовязаний платити громадські додатки. Тепер рішив адміністраційний трибунал, при розправі над жалобою буковинського пропінанийного фонду, що пропінаний фонд обовязаний є заплатити громадські додатки. В наслідок того, ті громади, в яких в роках 1890—1897 находили ся пропінанийні шники, є управлені жадати громадських додатків.

— **Вісти з півн. Америки.** Здоровле о. Підгорецького значно поліпшилось — так, що міг відвідати своїх парохіян в Джерзі Сіті. Парохіяни прийняли его з великою радістю, через що дали найліпший доказ привязаня до свого душпастиря. В часі недуги о. Підгорецького хотіли загарбати его парохію священники-кацапи, а між ними найвлізливійшим був о. Обушкевич. Церковний комітег мусів поставити в дверох сторожа, аби не впустили до церкви о. Обушкевича, котрий виказував ся юрисдикцією від айриского єпископа. Такі сумні відносили в грек.-кат. церкві в півн. Америці потребують конче якоїсь полагоди, бо вислане там візитатора о. Голдобая угорським правительством довело до ще більшої запутаности між галицькими а угро-руськими священниками.

— **3 Київ** доносять, що петербурска головна управа печатних справ не дозволила видавати український тижневник п. з. «Вік». — «Київські Откльки» доносять, що письменник П. Рябошапка звернув ся на днях до мініства внутрішних справ з просьбою о дозвіл видавати в Києві тижневник в українській мові п. з. «Дніпрові хвилі». За послідні два місяці то вже пята просьба о видаванє української часописи.

— **Ізда до Америки подорожіє.** В Берліні відбула ся оноді нарада представителів німецьких корабельних фірм, причім поришено заключити союз в цілі управильнення цін їзди до Америки. Ухвалил притяла фірма Кунарда в Лондоні і від тепер подорожіє подорж до Америки о стілько, о скілько подешевіла була задля конкуренції між перевозовими фірмами.

— **Фонографічні знимки.** 56.000 марок одержали славно американська співачка Лілія Нордіка від «товариства фонографів» за відспіванє перед фонографом чотирох пісень. Артистка мусіла однак заручити, що не буде співати жадному конкурентнійному товариству. — В дні сего року «Львівський Боян» співав перед фонографом поверх 20 українських пісень для якоїсь англійської фабрики фонографів і одержав зате кількасот корон, а крім того фабрика прислала «Боянови» в дарунок фонограф, а плити з тими піснями мають небавом наспіти.

— **Новий винахід.** З Будапешту доносять, що жовнір рядовий угорської піхоти, Франц Бергер, коваль, винайшов спосіб автоматичного записуванч телефонованої розмови. Знаток мали заявити, що сей винахід є епохальний, мимо того, що є вельми простий.

— **Клопіт з жінкою.** Берлінському Börsencomptier-ови доносить, що баварський регент кн. Луїтпольд надав морганатичній жінці великого князя Павла титул графині «фон Гогенфельзен». З огляду, що цар вже передте згодив ся, аби надати графський титул жінці свого стрія, то вносять, що межа царем а великим князем наново настануть давні добрі відносили. Великий князь Павло був перший раз знатий з грецькою княжною Марією, котра померла перед тринадцятьма літами. Два роки тому вел. князь зробив несподіванку петербурскому дворови через своє подружє в Ліворно з якоюсь панєю Пістелькоп, розвідкою, з дому Карновичів. Та пані була в Петербурзі найбільшою красою і належала до першорядних товариств Колиж рознесло ся, що она живе в великій приязни з вел. кн. Павлом, єї муж, полковник, розвів ся з нею, а на се лише ждав в. кн. Павло. Однак в царській родині обовязує право, що єї членам вільно дружити ся лише за дозволом царя. Супружє вел. кн. Павла уневажнено і відобрано єму всі війскові достоїнства, яких мав досять: був генерал-адютантом, шефом корпусу гвардії, властителем гроденьського полку гвардійських уланів і 79. полку піхоти. Набавом потім і німецьке правительство відобрало єму достоїнство шефа бранденбургского полку кірасиєрів. Сим всім не журив ся вел. князь, літо проводив з жінкою в німецьких купелях, а в зимі перебував в Парижі. Сего року в часі побуту в Кієвіген, в. кн. Павло постарав ся, що его жінці надано титул графині.

— **Щасливе подружє.** Одн з англійських учених на основі статистичних дат дійшов до пересвідчення, що супружє щастє завсичє не лише від добору характерів і поглядів, але від добору віку подруг. Він винайшов навіть математичну формулку при доборі віку подруг, а іменно: Вік мужчий належить поділити через два а до одержавного квоту додати 7. Се число вкаже літа жінки, яка відповідала би віком чоловікови. Приміром: хтось має 30 літ і хоче женити ся. Его жінка повинна мати (30:2=15+7=) 22 літ. Той сам математичний взорець обернений служить при виборі мужа для дівчини. Если приміром дівчина має 20 літ, то єї муж повинен мати (20—7=13×2=) 26 літ. Англійський учений радить, держати ся сего рахунку при заключуваню подруж, і заручує, що так дібрані подружя будуть щасливі.

— **Зі світа** Королева Наталія записала снадцину по сербським королі Олександрі черногорского кн. Міркови. — В Варшаві, як доносять телеграми, мало вчора прийти до розрухів, при яких військо убило 10 осіб а 31 осіб ранено; 2 жандарми мали згинути. — З Харкова доносять,

що оноді в ночі вибухнула бомба під пам'ятником Пушкіна і ушкодила пам'ятник.

— **3 залізниць.** «Газета Львівська» з дня 15. е. м. оловічує розписанє ліцитаційної продажи старих матеріялів в окрузі ц. к. Дирекції залізниць державних у Львові. Оферти належить вносити найдалше до 12. год. в полудне дня 30. с. м. до висне згаданої ц. к. Дирекції залізниць державних у Львові. Услія продажі подані суть в «Газеті Львівській», а можна єї одержати також в бюрі для справ варштатових підписаної ц. к. Дирекції.

— **Дрібні вісти.** Наслідком картелю нафтових підприємців подорожіла нафта о 2 с на літрі. — Станіславський повітовий відділ ухвалив дня 11. с. м. предложити староству внесене на розв'язанє міської ради в Галичі з причини ріжних неправильностей і шкідливої господарки. — Вибори до повітової ради в Коросні відбудуть ся з сільських громад 10. грудня, з міських громад 13. грудня, з групи промисловців 15. грудня, а з більшої посілости 17. грудня. — Новий почтовий уряд отворено з нинішнім днем в Липівцях, перемишлянського повіта.

— **3 перемискої єпархії.** Ординація назначена на день 13. грудня с. р. Кавдидати мають до 1. грудня внести свої подани належито заосмотрені документами, самі же особито явити ся 13. грудня. — Орд. шкільним відпоручником до окружної ради шкільної в Чесанові іменований о. Михайло Кокуревич, завідатель любачівського декавата. Увільненє від конкурсового іспиту одержав о. Михайло Зубрицький, парох в Мшанди.

— **Родимці!** Памятайте на бурсу „Шкільної Помочи“ в Снятині, в якій сего року найшло приют поверх 20 учеників реальної школи, дітий убогих селян.

Телеграми

з дня 15. надоліста.

Відень. Міністри др. Козель і Геронімі поїхали вчора до Будапешту.

Відень. Американський амбасадор вручив вчора гр. Голуховському ноту секретаря Гая в справі скликаня мирової конференції в Газі.

Задар. Вчора замкнено засіданє дальматинського сойму.

Білгород. Скупштина зібрала ся вчора і вибрала своїм президентом Становича. Торжественне отворенє сесії престольною промовою королем відбуде ся в середу.

Льондон. Прїїхав тут португальський король з жінкою.

Петербург. Немирович-Данченко телеграфує, що ген. Курокі згинув, влучений в груди граватом.

Господарські, промислові і торговельні вісти.

Рахунок Краєвого Товариства кредитового урядників і священників, стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львові, за місяць жовтень 1904.

I. Стан довжний:

1) Уділи членів	21.425 К 51 с.
2) Фонд резервовий	1.647 „ 44 „
3) Вкладки щадничі	
а) стан на початку	
місяця	К 92.481 с. 86
б) вложено в	
жовтня	„ 3.997 „ 33
разом К 96.379 с. 19	
в) внято в	
жовтня	К 4.799 „ 40
Позістає з кінцем місяця	91.729 К 79 с.
4) Сальдо побраних процентів	5.267 „ 09 „
5) З рахунку ріжних сторін	373 „ 05 „
6) Непіднята дивіденда	321 „ 75 „
7) Кредит банковий	6.995 „ — „
8) Позичка в гал. фондї пропінанч.	25.000 „ — „
Сума	152.759 К 63 с.

II. Стан чинний.

1) Позички, уділені на скрипти і векслі:	
а) стан на початку	
місяця	К 132.941 с. 22
б) уділено в	
жовтня	„ 14.525 „ —
разом К 147.466 с. 22	
в) сплачено в	
жовтня	„ 10.935 „ 12
Стан з кінц. місяця	136.531 К 10 с.

2) В щадниці почт. (оборот чековий)	423 „ 61 „
3) Льокації в товариствах кред. і банках	11.419 „ 89 „
4) З рахунку коштів спору	114 „ 93 „
5) Движимости	622 „ 00 „
6) Кошти заснованя	100 „ 00 „
7) „ адміністрації	1725 „ 14 „
8) Готівка в касі	1822 „ 96 „

Сума 152.759 К 63 с.

Членів прибуло 19, убуло 0, остає з кінцем жовтня 1904 всіх членів 466 з 546 декларованими уділами в сумі К 27.300.— Уділ членський 50 кор. платний також ратами; висове 2 К. Товариство приймає вкладки щадниці на 4½%, позички уділяє на 7%. Також посередничить Товариство в заключуваню обезпечень на жите всякого рода і уділяє дотичних інформацій безплатно.

Львів дня 31. жовтня 1904.

Дирекція.

Надіслане.

Др. Мирон Вахнянин

лікар клініки львівського універс., б. лікар клініки проф. Лайдена в Берліні
ордиує у внутрішних недугах від 3—5 попол.
ул. Академічна ч. 26. (мезанін).

ОКУЛІСТ

Др. ЯРОСЛАВ ГРУШКЕВИЧ

ордиує
при ул. Личаківській ч. 19 А від 11—12 і від 4—5.

Colosseum

в пасажи Германів

при ул. Соняшний у Львові.

від 1. до 16. падолиста 1904.

1) Орхестра. 2) Рекламограф. 3) Juliette Aska, феноменальний акт на трапезі і кілках. 4) Larc Reels, ексцентрична музика. 5) Дружина Bogdani, танці і сьїви. 6) The Askas, ком. ексцентрики. 7) Орхестра. 8) Паяцки, сценічний твір зі співами Вілк. Рапацкого (сина). 9) Сестри Petram, fantoche. 10) Garda дамська, від командою п-ї Willets. 11) Pierre Guillon, надзвич. подиву гідна тресура кіз. 12) Біоскоп Oesega.

Щоденно о 8. год. вечер представлене. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером. Що п'ятниці High-Life представлене. Білети вчасніше можна набути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим білєтом на фотелі, льожі і Грядні крісла можна їхати даром на представлене омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської кавярні.

Лев Лопатинський.

Беата і Гальшна

трагедія з другої половини XVI віку в 5 актах.
Ціна і К.

Ще в р 1891. прихильно оцінена референтом краевого драматичного конкурсу, др. Евг. Одесницьким, а відтак перероблена наново, ся драма відзначає ся скондензованою акцією, трюгаючими сценами і вірними характерами на тлі історичного кольориту. Тому і в читаню не тратить свого вражіння

Набути можна в Ставропільській книгарні у Львові

Виконує найдешевше!

Всякі роботи ритівничі, печаткові і дизельовані. Власний виріб стампиль кавчукових і металевих, гравіроване на метали і дорогих камінях. Монограми, герби і гузники до упряжи і ліберії, шильди ритовані і ляті, таблиці з бляхи прасовані для сторожи і асекураційних товариств. Печаткові марки, знаки до випалення з заліза і шпунтові бляшки. Склад кавчукових друкарень „Perfect“ і різних фарб до стампиль.

Артист. заведеє ритівниче А. Зігмана, у Львові

14 ул. Сикстуска 14. 119(13-20)

УЧЕБНИК французької мови

Часть I. Апробований для всіх середних женських шкіл.

Примірник оправлений в полотно 2 К 50 с. (на поchtову пересилку 15 с). Купити можна лиш в Рускім Інституті для дівчат в Перемишлі

„Тревоги автора і видавника“ гумористична подія з натури)

О. Я. Кониського

можна набувати в Адміністрації „Руслана“ та в обох руських книгарнях у Львові.

Ціна примірника на веліновім папері вносить всего 30 сот. (з поchtовою пересилкою 35 сот.)

Найновіший твір

Л. Лопатинського

ПАРАЦЯ

комедія в 3 актах зі сьпівами
(з побуту літників)

відзначає ся невичерпанам ювіальним гумором і жвавим діяльгом. Ся комедія збогачує знатно галерію типів у наших народних штуках так з кругів селян, як і міщухів. Сьмішність ситуацій і характерів розміщена рівномірно між мужиків і панів, і тому ся комедія надає ся надзвичайно до вистав по читальнях, бо селянин не буде тут бачив себе як звичайно в комедії упослідженням недопоею, але противно має нагоду посьміяти ся трохи і з містових літників. Попри те все сей твір носить на собі знамя етичної і патріотичної сьвідомости.

— Ціна 2 кор. —

Набути можна у накладчика С. Горука у Львові, пл. Домбровського ч. 1, і в книгарнях.

Контора виміни

д. к. упр. гал. акц.

Банку Гіпотечного

2 купує і продає

всякі

папери цінні

і МОНЕТИ

по найдешевшім курсі денним не числячи ніякої провізії.

Товариство „Просьвіта“ у Львові

підняло ся в сїм році виданя, якого потреба для всеї нашої суспільности дуже діямаючо дає ся відбувати. Іменно під редакцією голови Товариства „Просьвіти“ проф. Юліяна Романчука мають видавати ся твори наших найзнаменитших письменників в цілі їх спонударизованя. Перша книжка, яко том I. „Рускої письменности“, обнимаючий твори Котляревского, Артемовского-Гулака (межи ними і зовсім ще незнані) і Гребінки, з портретами і короткими житєписами авторів вже появиля ся і продає ся в гарній оправі по 1 кор., в найгарнійшій оправі 1.50 кор. На пересилку поchtову долучити треба 30 сот. більше. Василає ся тільки за попередним надісланем грошей або за побранем поchtовим (Nachnahme).

Позаяк наклад вносять всего 3000 примірників, проте просимо спійити ся з замовленнями.

Дстати можна в Канцелярії Товариства „Просьвіти“ у Львові, Ринок 10.

ОБЕЗПЕЧАЙТЕ БУДИНКИ, ДВИЖИМОСТИ, ЗБІЖЕ І ПАШУ

проти огневих шкід

в одинокім рускім Товаристві асекураційнім

„ДНІСТЕР“

ТОВАРИСТВО ДНІСТЕР опирає ся на взаїмности членів, то значить, звертає членам щорічну чисту надвижку. Звороти виносили за р. 1900, 1901 і 1902 суму 219.332 кор. т. є 8%.

ШКОДИ ліквідує ДНІСТЕР скоро при участі місцевих членів і делегатів. Від 1893 до 1903 виплатив ДНІСТЕР відшкодовань на суму 4.161.669 кор.

ФОНДИ ДНІСТРА з кінцем 1903 р. вносять 1.013.691 кор. і уміщені в пупілярних цінних паперах.

ПОЛІСИ ДНІСТРА приймає при позичках Банк краєвий і каси ошадности.

АГЕНЦІЇ ДНІСТРА находять ся у всіх містах, місточках і многих селах і легко кождому обезпечити ся через агента; ДНІСТЕР уділяє агенції господарям, де еще на більший округ нема агенції. Агенти заробили вже 537.815 кор. провізії.

НА ЖИТЕ треба обезпечити ся через ДНІСТЕР в Товаристві краківскім; власну провізію від таких обезпечень дає ДНІСТЕР на рускі добродійні ціли; тому на жите обезпечайте ся тільки через ДНІСТЕР.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ „ДНІСТЕР“
у Львові, ринок 10, в домі „Просьвіти“.

Кождий курець нехай домагає ся правдиво руских паперців:

Козак, Кобзар, Гуцул.

Цигаретові тутки:

Козак, Федькович.

Дістати можна всюди.